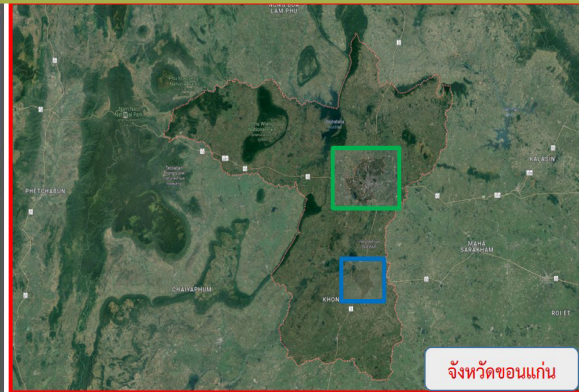
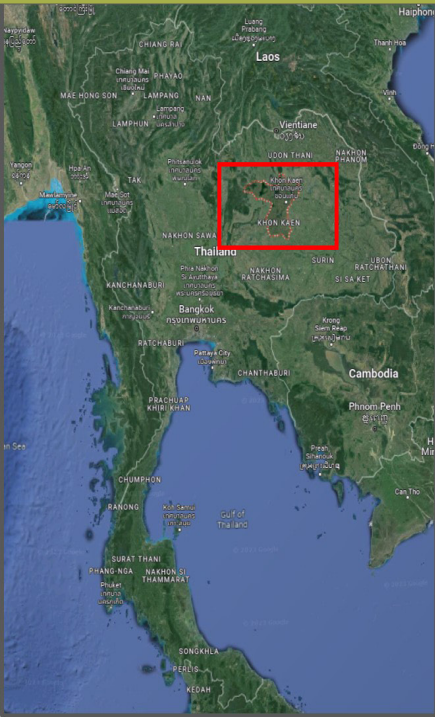

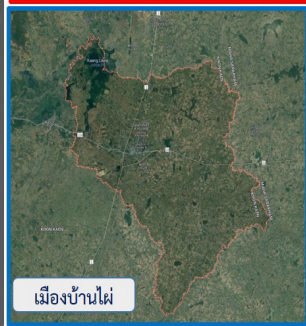
Funded by the European Union

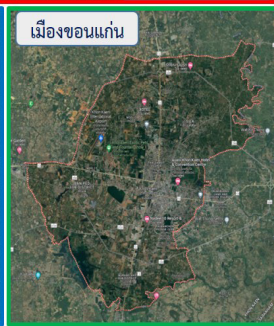
โครงการนำร่องเพื่อลดความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: “ขอนแก่นสนทนา” : เพื่อการเปลี่ยนแปลงเมืองสู่สิทธิที่อยู่อาศัยที่มั่นคง ภายใต้การมีส่วนร่วมออกแบบสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศของคนทุกคน (Khonkaen Dialogue)

จังหวัดขอนแก่น

เมืองบ้านไผ่

เมืองขอนแก่น

หน่วยงานรับผิดชอบ :

สมาคมผู้บริโภคจังหวัดขอนแก่น

ประเด็นปัญหาหลัก :

- นโยบายกำหนดเป็นเมืองหลวงของอีสานทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างรวดเร็ว
- ความไม่ชอบธรรมและไร้อรรถสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย
- ชุมชนขาดโอกาสและทางเลือกต่อการมีส่วนร่วมในการออกแบบพัฒนาเมือง

กลุ่มเปราะบาง :

- เครือข่ายชุมชนรถไฟเมืองขอนแก่น
- เครือข่ายชุมชนรถไฟเมืองบ้านไผ่

วัตถุประสงค์ :

เพื่อสร้างพื้นที่การสนทนาท้องถิ่นในการเปลี่ยนแปลงเมืองระหว่างชุมชนเป้าหมายและกลไกท้องถิ่น นำสู่ความร่วมมือและข้อตกลงเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกับกลไกท้องถิ่นในการจัดการปกครองเมืองและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศที่มีส่วนร่วมจากคนทุกระดับ

กิจกรรมหลัก :

- พัฒนาทีมและอาสาสมัครแกนนำชุมชน พัฒนาทักษะเครื่องมือสร้างความรู้ร่วมจากชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการเปลี่ยนแปลงเมือง
- สร้างพื้นที่สนทนาและรูปธรรมความร่วมมือให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเมืองและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- สื่อสารและสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อสร้างการสื่อสารและรณรงค์เชิงนโยบายในการเปลี่ยนแปลงเมือง

ผลผลิต/ผลลัพธ์ :

- หลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อการพัฒนาอาสาสมัครชุมชนนักเปลี่ยนแปลงเมือง
- นวัตกรรม “พื้นที่การสนทนาทางสังคม” ที่มีความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ และการหาทางออกร่วมกัน ต่อประเด็นปัญหาสิทธิในการเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่มั่นคงของคนจนเมือง
- ผลักดันข้อเสนอต่อการแก้ไขปัญหาของชุมชน เข้าสู่ระเบียบหรือกฎหมายของหน่วยงานองค์กรท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนในระยะยาว

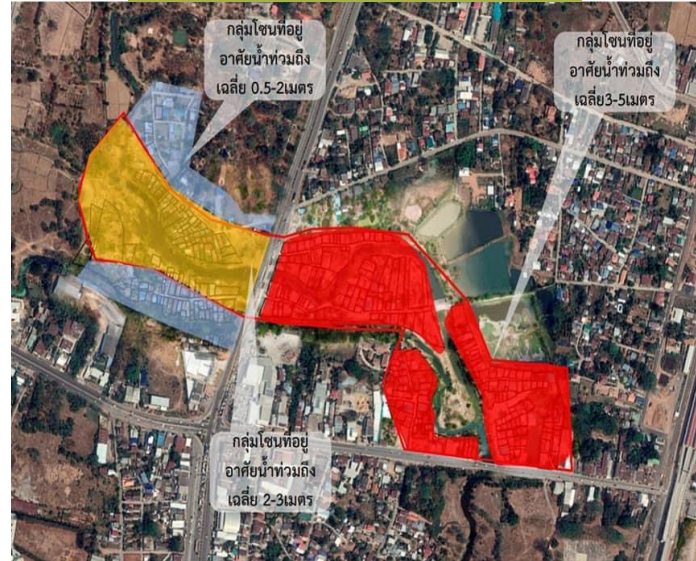
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก :

- อาสาสมัครเมือง (สตรี และกลุ่มเปราะบาง)
- เทศบาลนครขอนแก่น
- เทศบาลเมืองบ้านไผ่
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
- คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ
- กรมธนารักษ์
- การรถไฟแห่งประเทศไทย

ผลของโครงการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระยะยาว :

- คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้นจากการเป็นที่ยอมรับและมีอำนาจในการต่อรอง เพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมเข้าถึงการพัฒนาเมืองอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เป็นชุมชนต้นแบบและขยายโอกาสให้แก่ชุมชนอื่นๆ

ระดับน้ำท่วมที่อยู่อาศัยในที่ดินรถไฟ

โครงการนำร่องภายใต้โครงการ SUCCESS ยังมุ่งเน้นสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรภาคี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการหาแนวทางหรือมาตรการเพื่อลดความเปราะบางของชุมชนในบริบทเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกิจกรรมสอดคล้องกับ

- แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (Thailand's National Adaptation Plan):

- กรอบปฏิญญาเซนได (Sendai Framework):

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่

เป้าหมายที่ 13 (เสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ)

เป้าหมายที่ 11 (ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน)

และเป้าหมายที่ 1 (สร้างภูมิคุ้มกันและลดการเปิดรับความเปราะบางต่อภูมิอากาศและภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในกลุ่มเปราะบาง)

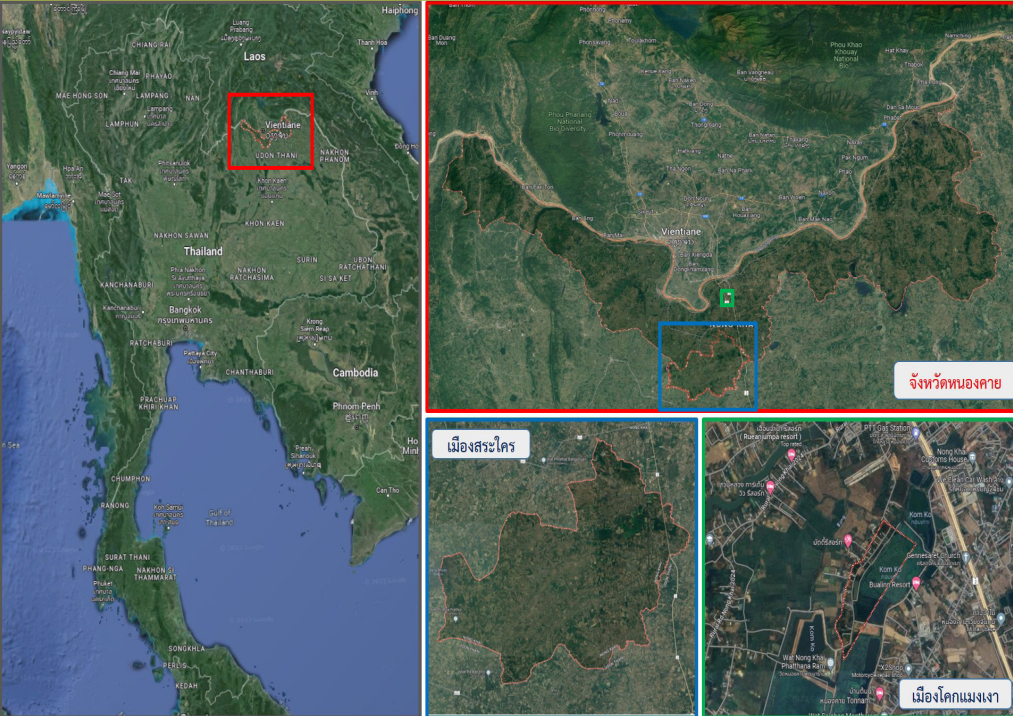
คำสงวนสิทธิ์: เอกสารเผยแพร่โครงการ SUCCESS จัดทำขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากสหภาพยุโรป ซึ่งทีมงานโครงการ SUCCESS มีหน้าที่รับผิดชอบเนื้อหาทั้งหมด โดยเนื้อหาดังกล่าวไม่จำเป็นต้องสะท้อนมุมมองของสหภาพยุโรป

Funded by the European Union

โครงการนำร่องเพื่อลดความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: “หนองคาย” : พัฒนาเมืองแบบร่วมคิดร่วมทำบนฐานระบบนิเวศ

หน่วยงานรับผิดชอบ :

มูลนิธิชุมชนอีสาน

ประเด็นปัญหาหลัก :

- นโยบายการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจพิเศษทำลายระบบนิเวศ
- เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- ระบบนิเวศไม่สามารถเกื้อหนุนการดำรงชีพที่ดีของผู้อาศัยในเมืองได้

กลุ่มเปราะบาง :

- ชุมชนโคกแมงเงา อำเภอเมืองหนองคาย
- ชุมชนบ้านสระใคร อำเภอสระใคร

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างแผนผังระบบนิเวศของพื้นที่เป้าหมาย ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย ผลักดันให้เกิดการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของเมือง บนฐานของระบบนิเวศธรรมชาติ (nature-based solutions)

กิจกรรมหลัก :

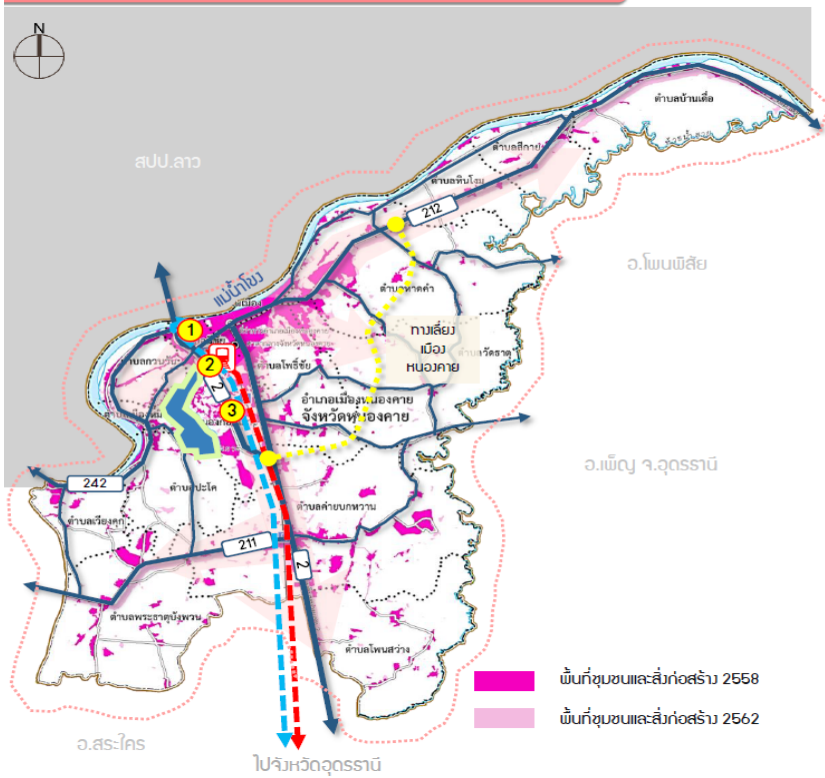
- สร้างทีม สร้างภาคีเครือข่าย พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนต่อยอดการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง
- จัดทำข้อตกลงชุมชนด้านการจัดการขยะและการจัดการเมืองข้างเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ผลผลิต/ผลลัพธ์ :

- แผนผังภูมินิเวศที่เป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาจัดการเมือง ควบคู่กับการใช้แผนที่เดินดิน และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS
- ข้อตกลงของชุมชน (People Charter) เป็นเครื่องมือและกลไกในการติดตามการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนทรัพยากรในการขับเคลื่อนงานและการขยายผลต่อยอดสู่พื้นที่อื่น ๆ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก:

- องค์กรบริหารส่วนตำบลสระใคร
- โรงพยาบาลตำบลสระใคร
- พัฒนาชุมชนอำเภอสระใคร
- ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสระใคร หมู่4
- สภากลางชุมชนอำเภอสระใคร
- เทศบาลเมืองหนองคาย
- เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลมีชัย
- โรงเรียนบ้านโคกแมงเงา
- การศึกษานอกโรงเรียนตำบลมีชัย
- สหกรณ์มิตรภาพมั่นคงหนองคาย จำกัด
- ผู้นำชุมชน และกลุ่มองค์กรต่างๆ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

- ปัจจัยด้านโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่**
	พื้นที่รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย		เส้นทางรถไฟความเร็วสูง
	เส้นทางรถไฟทางคู่		เส้นทางเปลี่ยนเมือง
	สถานีรถไฟความเร็วสูง		
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงการศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ (หนองกอมเกาะ)		
- พื้นที่รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย**
    1. แปลงสถานีรถไฟทางคู่ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ 219 ไร่ สำหรับเป็นสถานที่ในการรวบรวมและกระจายสินค้า
    2. แปลงสถานีรถไฟหนองคาย ตำบล หนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ 152 ไร่ พื้นที่สำหรับขนส่งผู้โดยสารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
    3. แปลงสถานีรถไฟหนองคาย(เก่า) ตำบลนิคม อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ 100 ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับใช้เป็นที่รองรับการคมนาคมขนส่งและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
  - โครงการรถไฟทางคู่ ควบคู่ไปกับการศึกษาและออกแบบรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเก่า - หนองคาย**
  - โครงการทางเลี้ยวเมืองหนองคาย ด้านตะวันออก**
  - แหล่งท่องเที่ยวเชิงการศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ (หนองกอมเกาะ)**

ผลของโครงการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระยะยาว :

- แผนพัฒนาของเมือง (อปท.) ต้องมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และใช้ข้อมูลในการจัดทำแผนจากฐานชุมชน ใช้หลักการอนุรักษ์ พื้นฟูระบบนิเวศมาออกแบบและพัฒนาเมือง นำไปสู่การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ และผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการนำร่องภายใต้โครงการ SUCCESS ยังมุ่งเน้นสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรภาคี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการหาแนวทางหรือมาตรการเพื่อลดความเปราะบางของชุมชนในบริบทเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกิจกรรมสอดคล้องกับ

- แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (Thailand's National Adaptation Plan):

- กรอบปฏิญญาเซนได (Sendai Framework):

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่
  - เป้าหมายที่ 13** (เสริมภูมิคุ้มกันด้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ)
  - และเป้าหมายที่ 11** (ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน)

คำสงวนสิทธิ์: เอกสารเผยแพร่โครงการ SUCCESS จัดทำขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากสหภาพยุโรป ซึ่งทีมงานโครงการ SUCCESS มีหน้าที่รับผิดชอบเนื้อหาทั้งหมด โดยเนื้อหาดังกล่าวไม่จำเป็นต้องสะท้อนมุมมองของสหภาพยุโรป

Funded by
the European Union

โครงการนำร่องเพื่อลดความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: เมืองเปลี่ยนชุมชนขยับ “กระบวนการปรับตัวและรับมือการเปลี่ยนแปลงของเมืองอุดรธานีแบบพหุผู้กระทำการ”

หน่วยงานรับผิดชอบ :

สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และสาธารณชน (สปส.)

ประเด็นปัญหาหลัก :

- การพัฒนาเมืองแบบไร้ทิศทางและแผนรองรับการพัฒนาที่เหมาะสม
- การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน เปลี่ยนทิศทางไหลของน้ำ
- ความเปราะบางของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก

กลุ่มเปราะบาง :

- ชุมชนหนองสำโรง
- ชุมชนสามพร้าว

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาแนวทางการปรับตัวและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองจากแนวทางและแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของพหุผู้กระทำการ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กิจกรรมหลัก :

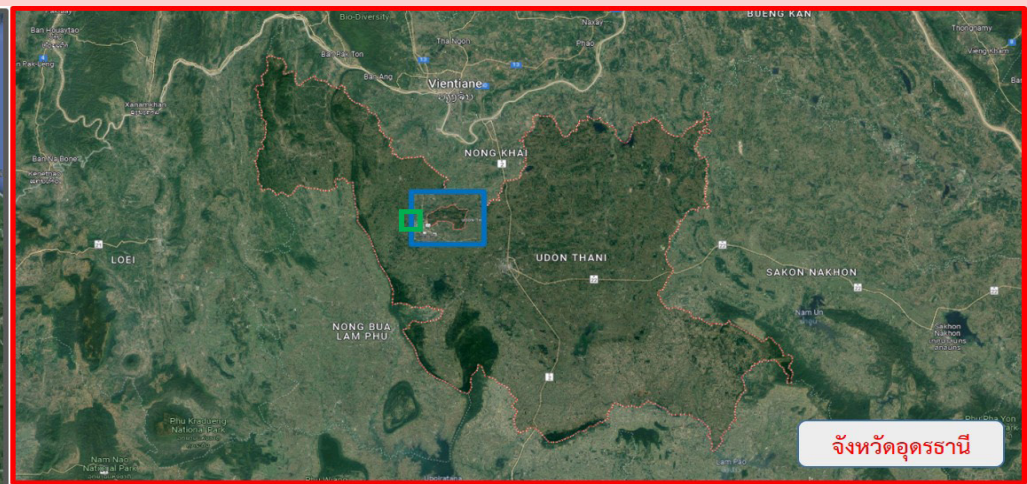
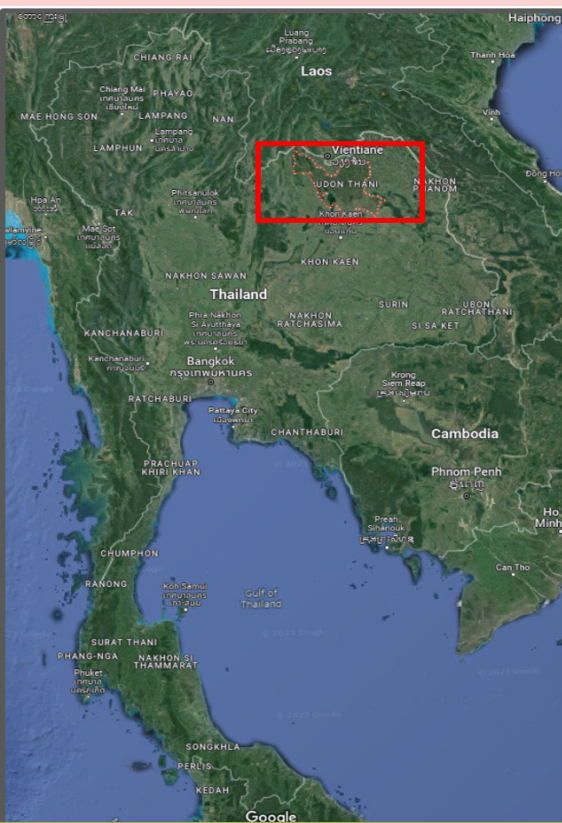
- ผลักดันนโยบายและสื่อสารสาธารณะจากองค์ความรู้และนวัตกรรมใช้สนับสนุนการวางแผนรับมือ
- สร้างพื้นที่สนทนาร่วม ให้เกิดเป็นกติกาและข้อตกลงร่วมกันให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ปัญหา
- สร้างและพัฒนาทีมให้แกนนำเครือข่ายมีศักยภาพเพียงพอในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ผลผลิต/ผลลัพธ์ :

- องค์ความรู้และนวัตกรรมที่สนับสนุนการปรับตัวและรับมือการเปลี่ยนแปลงของเมือง ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะด้านภัยน้ำท่วมและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม
- เครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเมือง มีการขับเคลื่อนงานต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมการประชุมหรือติดตามประเด็นปัญหาที่สำคัญในชุมชน หรือผ่านกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหาและการเปลี่ยนแปลงของเมือง
- แกนนำเครือข่ายมีความเข้มแข็งและศักยภาพเพียงพอที่จะผลักดันองค์กร สร้างการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง ภายใต้ความแตกต่างหลากหลายของกลุ่มคน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก:

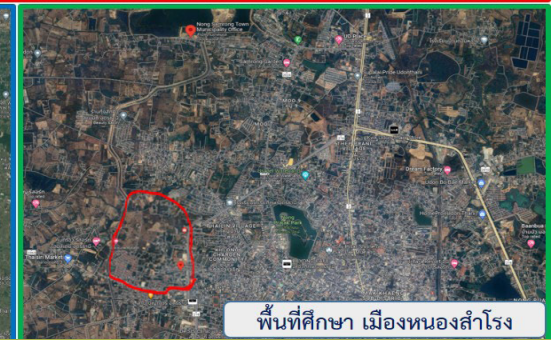
- คณะกรรมการชุมชนไทยสมุทร 1,2,3
- ผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชนเมืองสามพร้าว
- อาสาสมัครไทยสมุทร เตือนภัย ป้องกัน แก้ไข น้ำท่วม
- องค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว
- เทศบาลเมืองหนองสำโรง
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- สำนักชลประทานที่ 5 จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรธานี
- โครงการชลประทานอุดรธานี
- เทศบาลนครอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี

เมืองสามพร้าว

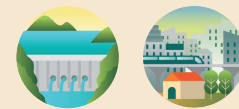
พื้นที่ศึกษา เมืองหนองสำโรง

ผลของโครงการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระยะยาว :

- การออกแบบและพัฒนาเมืองที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานที่คำนึงถึงการลดความเสี่ยงต่อภัยพิบัติและสามารถรับใช้คนในเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการปรับตัวนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนทุกกลุ่มในเมือง

โครงการนำร่องภายใต้โครงการ SUCCESS ยังมุ่งเน้นสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรภาคี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการหาแนวทางหรือมาตรการเพื่อลดความเปราะบางของชุมชนในบริบทเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกิจกรรมสอดคล้องกับ

- แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (Thailand's National Adaptation Plan):

- กรอบปฏิญญาเซนได (Sendai Framework):

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่

เป้าหมายที่ 13 (เสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ)

และเป้าหมายที่ 11 (ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน)

คำสงวนสิทธิ์: เอกสารเผยแพร่โครงการ SUCCESS จัดทำขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากสหภาพยุโรป ซึ่งทีมงานโครงการ SUCCESS มีหน้าที่รับผิดชอบเนื้อหาทั้งหมด โดยเนื้อหาดังกล่าวไม่จำเป็นต้องสะท้อนมุมมองของสหภาพยุโรป